

- кандидати, що знайшли вакансію самостійно;
- освітні установи та державна служба зайнятості.

Зовнішні джерела дозволяють забезпечити більш широкий вибір серед претендентів на посаду, задовольняючи абсолютну потребу у кадрах. Як правило, з появою нового працівника, у якого є нові ідеї, з'являється новий імпульс у розвитку підприємства.

Організаціям слід використовувати як зовнішні, так і внутрішні джерела набору. Реалізована альтернатива повинна сприяти тому, щоб:

- з числа кандидатів були відібрані працівники, що максимально підходять для організації;
- витрати, пов'язані з наймом, були незначні;
- особисті інтереси працівників організації були б не обмежені;
- зберігалася структура персоналу з одночасним припливом нових ідей в організацію [3, с. 45–74].

Отже, в умовах ринкової конкуренції актуальність підбору кадрів стала одним з найголовніших факторів, що визначає ефективне функціонування й економічну стабільність підприємства.

Список використаних інформаційних джерел

1. Блінов А. О. Тренінг персоналу : навч. посіб. / Блінов А. О., Василевська О. В., Невежін В. П., Смоляков Н. В. – Москва, 2005. – 340 с.
2. Іванова С. А. Мистецтво підбору персоналу. Як оцінити людину за годину / С. А. Іванова. – Київ : АББ, 2004. – 160 с.
3. Качан Д. П. Управління трудовими ресурсами / Д. П. Качан, Д. Г. Шушпанов. – Київ : Юридична книга, 2003. – 258 с.

ХАРАКТЕРИСТИКА СИСТЕМИ ЕФЕКТИВНОГО КОНТРОЛЮ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Д. О. Іванніков, студент спеціальності Менеджмент, група МЗД-41

Н. Л. Кужель, науковий керівник, асистент кафедри менеджменту

Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Успіх діяльності будь-якого підприємства в нинішніх умовах господарювання великою мірою залежить від вчасно виявлених

проблем та вжитих заходів щодо їх усунення. Цьому сприяє формування системи ефективного контролю. Без контролю неможливо управляти будь-яким процесом.

Однак сама функція контролю – поняття неоднозначне.

У загальному вигляді контроль означає процес порівняння фактично досягнутих результатів із запланованими. Остаточна мета контролю полягає в тому, щоб обслуговувати різні плани й завдання менеджменту.

Значною мірою ефективність функції контролю визначається методологією, тобто попередніми дослідженнями й розробкою принципів, правил, інструкцій, а також критеріїв оцінки й показників, що вимірюють окремі сторони діяльності й процеси. Крім того, необхідна розробка процедур проведення контрольних операцій, підбор і підготовка управлінського персоналу, здатного до такої роботи.

Загальна логіка формування системи ефективного контролю передбачає виконання таких дій: [1]

- формулювання цілей і завдань системи;
- підготовка необхідної інформаційної бази;
- визначення основних елементів системи;
- проектування моделі системи; випробування та перевірка системи;
- оцінювання ефективності системи контролю.

Для забезпечення досягнення цілей підприємства, контроль має володіти певними властивостями:

1. Стратегічна спрямованість контролю.
2. Орієнтація на результат.
3. Відповідність справі.
4. Своєчасність контролю.
5. Гнучкість контролю.
6. Сприйнятливість контролю.
7. Простота контролю.
8. Економічність контролю.

В основу створення всіх систем контролю повинні бути покладені такі основні вимоги-критерії:

- ефективність контролю;
- ефект впливу на людей;
- виконання завдань контролю;
- визначення границь контролю.

Ефективність контролю можна оцінити як із якісної, так і з кількісної точок зору. Якісні характеристики визначаються через логічну оцінку змін у системі контролю, яка реалізується шляхом аналітичного узагальнення результатів контрольних впливів з позицій зниження різного роду ризиків підприємства.

Отже, правильно організований контроль повинен бути дієвим та результативним, за наявності саме таких результатів контролю можна говорити про його ефективність.

Список використаних інформаційних джерел

1. Кузьмін М. В. Кізло. Актуальні проблеми економіки [Електронний ресурс] / Кузьмін М. В. – 2012. – № 4. – С. 184–194. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ape_2012_4_20. – Назва з екрана.
2. Кузьмін О. Є. Теоретичні та прикладні засади менеджменту : навч. посіб. / Кузьмін О. Є., Мельник О. Г. – 2-е вид. доп. і перероб. – Львів : Національний університет «Львівська політехніка» (Інформаційно-видавничий центр «ІНТЕЛЕКТ+» Інституту післядипломної освіти), «Інтелект-Захід», 2003. – 352 с.
3. Чернобай Л. І. Система контролю: роль та місце в управлінні машинобудівним підприємством [Електронний ресурс] / Чернобай Л. І., Кізло М. В. // Проблеми системного підходу в економіці. – 2009. – № 3. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>. – Назва з екрана.

НЕВЕРБАЛЬНІ ЗАСОБИ В КРОС-КУЛЬТУРНІЙ КОМУНІКАЦІЇ

Р. Б. Ковальчук, студент спеціальності Менеджмент, група МЕН БА 6-11

Н. Л. Кужель, науковий керівник, асистент кафедри менеджменту

Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Тенденції розвитку людства сприяють посиленню контактів між представниками різних націй, культур. Це позитивно впливає на становлення бізнесу, активізацію міжкультурного діалогу, загальнолюдський прогрес. Важливу роль у цьому відіграють крос-культурні комунікації. Вони допомагають сформувати спільні цінності у багатонаціональному колективі, активізувати контакти, усунути мовні, культурні, релігійні бар'єри. Розвиток крос-культурних комунікацій допоможе не лише контролювати